Deo optimo maximo uni & trino, Virgini Deiparæ, & ſancto Lucæ orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

Quodlibetariis diſputationibus manè diſcutienda in Scholis Medicorum, die Jovis decimâ quintâ Decembris 1707.

M. JOANNE HERMENT, Doctore, Medico Regis ordinario, & Scholarum Profeſſore, Præſide.

An ineunte morbo vomentibus vomitoria?

VOMITUS ineuntis morbi comes aut præludium, morati ſanguinis, non cumulati humoris indicium, gementis, non operantis naturæ argumentum. Erethiſmi genus eſt, quem invehit, non humorum copia, ſed liquorum mora, ſanguis hærens, non humor exundans; ſecretionis vitium eſt, cujus author non infrequens ſpaſmodica ſecernentis organi anguſtia, ſecernendorum anomalia. Igitur, quod in alvo caſſum egerendi conamen, in veſicâ micturitio, in pectore tuſſis, ſimile quid videtur aſſidua vomendi cupiditas. Ventriculi teneſmus eſt; hanc enim publicam fieri atque generalem vocem, quid vetat, quæ ſiccas quaſvis, aut irritas egeſtiones deſignabit? Ut ut ſit, rem intelliges, ſi memineris criminis alieni pœnas non infrequenter à ventriculo lui. Concuſſu cerebrum, phthiſi pulmones, jecur inflammatione, obſtructione lien, nephritide renes laborant? Vomitat ventriculus. Veſica dolet aut inflammatur? convellitur aut tumet uterus? convoluuntur inteſtina? Vomitio ſuccedit. In cauſa eſt ſtomachi ſors aut conditio. Commune viſcus eſt, pars publica, quæ ut ſibi minùs ſeruit, quàm cæteris; ſic omnium damna ſentit & pœnas. Reſonabilis eſt univerſi corporis Echo, reſpondens omnibus, omnium concuſſionibus nervorum, omnibus ſpirituum undulationibus & oſcillationibus reſultans. Poſt hac, vomitum vomitui addes? vomentes vomere jubebis? Currenti equo calcaria addere eſt, præcipitique malo ſtimulos. Poſita enim malè eſt vomitionum cauſa, quæ aliunde, quàm è ventriculo venit, ſedibuſque remotis debetur. Naſcentibus potiſſimùm morbis turbata ſuſpenſave liquidorum cum ſolids commercia, motus non dant, ſed tumultus; tam inſidioſos quàm multiplices, quò plures enim ſimul impetuntur partes, quibus præcipuè medela paretur. Hinc inconſpicuum, magis, cui primùm ſuccurratur.

MALORUM cumulum addes, ſi morbum pepererit ſanguinis flamma. Quid autem, ſi hæc ipſa ſit graviſſimorum morborum fomes, peſſimorum ſymptomatum ipſarumque vomitionum cauſa? nùm hîc quoque vomitoriis locum dabis? ſed fortè, an in ſuſpicionem tibi venient cæca morbi malignitas, humores nunquam coctibiles, turgentes ſucci, ſerum oberrans? Phalerata dicta! quaſi iſthæc vomitoriis curari amarent. Malignitas frequens minùs, quàm decantata, medici dexteritatem ut plurimùm poſtulat magìs, quàm dexteram; manum minùs, quàm animum. Turgentes, tumultuantes, & intractabiles ſucci vomitioni tam inepti ſunt quàm coctioni. Sed aiunt ſubeſſe humorum ſaburram intrà primas vias coërcitam; porrò tali, ut communi & publicæ morborum cauſæ vomitorio opus erit; Eſto; ſi reverà ſubſit, ſi febrem faciat ſi Achillæo egeat præſidio: verùm ad manum ſunt, quæ humores, qui ſic in viâ ſunt & in proclivi, facilè pellant.

QUID ergo conſilii? quid remedii? ne vomitionum tormentis miſerè ſuccumbat æger? intelliges, intellectis ſolidorum ſymmetriâ, liquorum curſu, ſenſu nervorum, ſpirituum motu. Infirmo talo ſingula hæc fulta putas? confirmant principum artis conſilia, obſervatio, uſus. Medicinæ patribus compertum fuit, diluentibus, anodynis, mulcentibus, venæ ſectione, compeſci vomitiones; ſed iis omnibus concordant partium corporis mechanicæ leges. Hominem concipito bene ſanum & incolumem; hunc inopina corripit febris, peripneumonia, pleuritis, vomitionibus ſtipata. Harum cauſas quæris & auxilia? in promptu ſunt. Sanguinis excurſus & undas (quæ pulſu æquali, placido, regulari, ad habitum corporis & viſcera modò ferebantur) illicò intercipi putes alicubi & interturbari; liquidorum & ſanguinis vortices miſceri, neceſſe eſt concipias; ſanguis enim objecta ſibi ſentiens repagula in ſe revertitur, turbatur, coërceturque corporis centro: ſtagnatione ſuâ & mole viſcera premit, morâ, lentore, fatigat; vitio & acore laceſſit. His omnibus ſuâ vaſorum & nervorum multitudine maximè patens ventriculus ſingulorum ſentit incommoda, vellicatus inſurgit, tandem expedire ſe vomitando nititur. Sanguinis tumultum miſſo ſanguine compeſcis, diluentibus dilùis, mulcentibus ſedas, verbo, liquidis ſuum ordinem reddis & ſeriem, ſuam ſolidis agilitatem & mollitiam, reſtitutoque ſanguinis circulo, vomitio cum febre evaneſcit. Hanc ergò tibi dicas legem, ſinceras à veteribus inventas fuiſſe morborum indicationes; à recentioribus veras indicationum cauſas, tutas in tantùm & laudabiles, in quantùm poſt inventam medicinam feliciter quæſitæ ſunt & feliciùs inventæ.

PERPLURA ſunt, ſi alios audias, quæ hîc vomitoria commendent; obſervata nempe plùſquàm vulgaria, multi nec infelices vomitoriorum eventus, multiplicia curationum miracula; medentium exempla. Hic acutiſſimo lateris dolore laborans, quem gravabat in primìs cum tuſſi & ſanguinis ſputo, aſſidua vomendi cupiditas, emetico præproperè oblato, velut incantamento convaluit. Nauſeabat alter ſub primis peripneumoniæ initiis, ſanguinemque plenis fundebat buccis; talem exinaniri ſanguine juſſiſſent vulgares Medici, quem ab orci faucibus vomitorium eripuit. Tertium ex febre malignâ vomitantem miſſis cardiacis vulgarium remediorum ludibriis, emetici iterata doſis illicò ſanavit. Narrantem deficeret tempus de nephriticis colicis & dyſentericis vomitionibus, quas compeſcuit ex arte inſtituta vomitio. Aliud cogitabis remedii genus præſens aut catholicum magis? aliud invenies, quod miſſis faſtidioſæ methodi ambagibus, citiùs, & jucundiùs curet? profectò hoc in uno totam artis induſtriæ ſummam locare, ægrorum ſolatio vacare eſt, artiſque compendio ſtudere.

ITA ſanè, ſi ea quæ de ſuis arcanis effutiunt & pollicentur medicaſtri, æqualia non eſſent aut majora portenta. Sed illius erroris fons eſt, uſûs aut experientiæ præpoſtera intellectio. Arti fidem dat ille uſus, qui univerſalis, qui conſonus rationi, qui naturæ reſpondens, qui indubitatus eſt, qui confeſſus; demit, qui ſingularis eſt, nuperus, anceps, futuri ambiguus, controverſus. Porrò illas certitudinis notas, hæc inſignia, ſola meretur & affert antiquitas, veritatis index. Abſit tamen credideris, id unicé tibi adoptandum quod antiquum eſt aut à veteribus traductum. Veterum ergò inventis addas, conceditur, ſed quæ ejuſmodi ſint, ut, dum noſtra implent vota, nepotum ſpondeant, cogantque ſuffragia. Sed hæccine eſt vomitoriorum conditio, quæ vomitionum aut nauſeæ pretextu, medias inter partium inflammationes quotidie imperantur, ipſa inter ſanguinis incendia? externa hæc inventiuncula eſt, priſcis indigna temporibus, patribus intentata, nepotibus ejuranda. At tamen temerarii non eſt Medici interdùm emetica tentare; non enim fucum faciet de vomitu vomitui addendo divini ſenis effatum. Locum obtinet, ubi ſanguis hæret ſine febre, lenteſcit ſine ardore, ſtagnat ſine dolore. Ubi vomitiones facit, non bilis æſtuans, ſed ſerum exundans, non ſalſus, ſed multus humor, non fictitia ſuccorum malignitas, ſed vera putredo. Ubi viſcera gravantur, non punguntur, gemunt, non convelluntur. Iis conditionibus poſitis, vomitum vomitui addere ſana res eſt; demptis, piaculum.

Non ergò ineunte morbo vomentibus vomitoria.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Petrus le Tonnellier.
M. Joannes Gaillard.
M. Matthæus-Dionyſius Fournier.
M. Carolus Thuillier.
M. Carolus Bompart, rei herbariæ & univerſæ materiæ Medicæ Profeſſor.
M. Nicolaus Andry, Profeſſor Regius.
M. Joannes Boudin, Sereniſſimi Principis Delphini primarius Medicus.
M. Guydo-Eraſmus Emmerez.
M. Michaël de Hodencq.

Proponebat Pariſiis MICHAEL PROCOPE COUTEAUX, Pariſinus, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1707.